

DATABÁZE ÚLOHY PRO NADANÉ

Shoda přísudku s podmětem HUMANITNÍ OBLAST

učivo 1. stupně

Mgr. Daniela Tichá, ZŠ Židlochovice

Tato hra je vhodná nejen pro jazykově nadané žáky čtvrtého ročníku základní školy. Může posloužit i jako procvičovací aktivita pro celou třídu.

Sleduje tyto výstupy:

ČJL-5-2-05 Žák vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.

ČJL-5-2-09 Žák zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.

METODIKA:

1/ Pexeso – zde jsou tři sady pexesa – vždy 40 kartiček v jedné sadě. 20 kartiček jsou podstatná jména se slovesem v množném čísle a 20 s koncovkou ly, li, la. Každý sada patřící k sobě má jiný typ podtrhnutí. (**1. sada**, **2. sada**, **3. sada**). Každou sadu pexesa vytiskni na stejný barevný papír, nejlépe tmavý.

a/ Pexeso můžeš hrát klasickým způsobem se spolužákem či spolužáky – hledej dvojice patřící k sobě (podstatné jméno se slovesem a koncovky ly, li, la - shoda přísudku s podmínkem)

b/ Kartičky můžeš i přiřazovat – kartičky s koncovkami ly, li, la máš otočeny na lavici tak, že na ně vidíš, z ostatních kartiček si můžeš udělat paklík, se spolužákem se pak střídej, z paklíku si vždy vezmeš jednu kartičku a tu pak správně přiřazuješ ke kartičce položenou na stole.

c/ Můžeš si vytisknout i prázdné pexeso a doplnit si vlastní slova.

2/ Karty pro společné procvičování: karty slouží k vytištění a k zalaminování.

a/ Budeš mít svou sadu karet - i, - y, - a dále karty se zdůvodněním r.m.živ., r.m. neživ., r.ž., r.s., my, vy, oni, ony, ona. Využiješ je při společném procvičování, např. Chlapci si kopali. I + r.m.živ. Karty zvedneš.

<u>chlapci si</u> <u>hrál-</u>	<u>krabice</u> <u>se</u> <u>ztratil-</u>	<u>telata se</u> <u>pásl-</u>	<u>chlapci a</u> <u>dívky</u> <u>běhal-</u>
<u>děvčata</u> <u>se smál-</u>	<u>plevele už</u> <u>vyrostl-</u>	<u>kolegové</u> <u>obědval-</u>	<u>kabiny se</u> <u>polámal-</u>
<u>kola se</u> <u>rozbil-</u>	<u>cyklisté</u> <u>závodil-</u>	<u>sjezdovky</u> <u>se</u> <u>vylidnil-</u>	<u>uhodil-</u> <u>mrazy</u>
<u>ptáčata</u> <u>pískal-</u>	<u>koně se</u> <u>pásl-</u>	<u>keře se</u> <u>rozzrůstal-</u>	<u>ohně</u> <u>plápolal-</u>
<u>letadla</u> <u>přistál-</u>	<u>čápi</u> <u>odléтал-</u>	<u>soupeřky</u> <u>křičel-</u>	<u>pole se</u> <u>zazelenal-</u>

<u>- li</u>	<u>- ly</u>	<u>- la</u>	<u>- li</u>
<u>- la</u>	<u>- ly</u>	<u>- li</u>	<u>- ly</u>
<u>- la</u>	<u>- li</u>	<u>- ly</u>	<u>- ly</u>
<u>- la</u>	<u>- li</u>	<u>- ly</u>	<u>- ly</u>
<u>- la</u>	<u>- li</u>	<u>- ly</u>	<u>- la</u>

zaspal- jsme	autobusy odjel-	dvojčata spal-	žáci a žákyně cvičil-
hejna už odletěl-	rybníky zamrzl-	manažeři pracoval-	broskve shnil-
hřiště byl- postavena	řidiči havaroval-	schůzky se konal-	tabule se vyměnil-
jídla mi nechutnal-	kupci se dohodl-	vlaky měl- zpoždění	dopisy dorazil-
telátka bučel-	omluvil- jste se?	kalendáře se zakoupil-	počítadla nefungoval-

- li	- ly	- la	- li
- la	- ly	- li	- ly
- la	- li	- ly	- ly
- la	- li	- ly	- ly
- la	- li	- ly	- la

studoval- v Brně	komíny se tyčil-	koťata se ztratil-	přátelé se zúčastnil-
vznikl- nová skladiště	kobyly pobíhal-	sbalil- jste si?	větve se zlomil-
zvířata běhal-	oni to opravil-	postele se prodával-	houby mi nechutnal-
místa už nebyl-	sourozenci se sešl-	nápisy zářil-	medy byl- sladké
zrcadla se leskl-	zavolal- jsme	hráze se vypustil-	světla pěkně svítil-

- li	- ly	- la	- li
- la	- ly	- li	- ly
- la	- li	- ly	- ly
- la	- li	- ly	- ly
- la	- li	- ly	- la

- ly	- li	- la
r.m. živ	r.m. neživ	r.ž.
r.s.	ony	ona

my

vy

oni

Řešení:

1. sada	1. sada	2. sada	2. sada	3. sada	3. sada
chlapci si hráli	- li	zaspali jsme	- li	studovali v Brně	- li
krabice se ztratily	- ly	autobusy odjely	- ly	komíny se tyčily	- ly
telata se pásala	- la	dvojčata spala	- la	koťata se ztratila	- la
chlapci a dívky běhali	- li	žáci a žákyně cvičili	- li	přátelé se zúčastnili	- li
děvčata se smála	- la	hejna už odletěla	- la	vznikla nová skladiště	- la
plevele už vyrostly	- ly	rybníky zamrzly	- ly	kobyly pobíhaly	- ly
kolegové obědovali	- li	manažeři pracovali	- li	sbalili jste si?	- li
kabiny se polámaly	- ly	broskve shnily	- ly	větvě se zlomily	- ly
kola se rozbila	- la	hřiště byla postavena	- la	zvířata běhala	- la
cyklisté závodili	- li	řidiči havarovali	- li	oni to opravili	- li
sjezdovky se vyhladily	- ly	schůzky se konaly	- ly	postele se prodávaly	- ly
uhodily mrazy	- ly	tabule se vyměnily	- ly	houby mi nechutnaly	- ly
ptáčka pískala	- la	jídla mi nechutnala	- la	místa už nebyla	- la
koně se pásli	- li	kupci se dohodli	- li	sourozenci se sešli	- li
keře se rozrůstaly	- ly	vlaky měly zpoždění	- ly	nápisy zářily	- ly
ohně plápolaly	- ly	dopisy dorazily	- ly	medy byly sladké	- ly
letadla přistála	- la	telátka bučela	- la	zrcadla se leskla	- la

čápi odlétali	- li	omluvili jste se?	- li	zavolali jsme	- li
soupeřky křičely	- ly	kalendáře se zakoupily	- ly	hráze se vypustily	- ly
pole se zelenala	- la	počítadla nefungovala	- la	světla pěkně svítila	- la